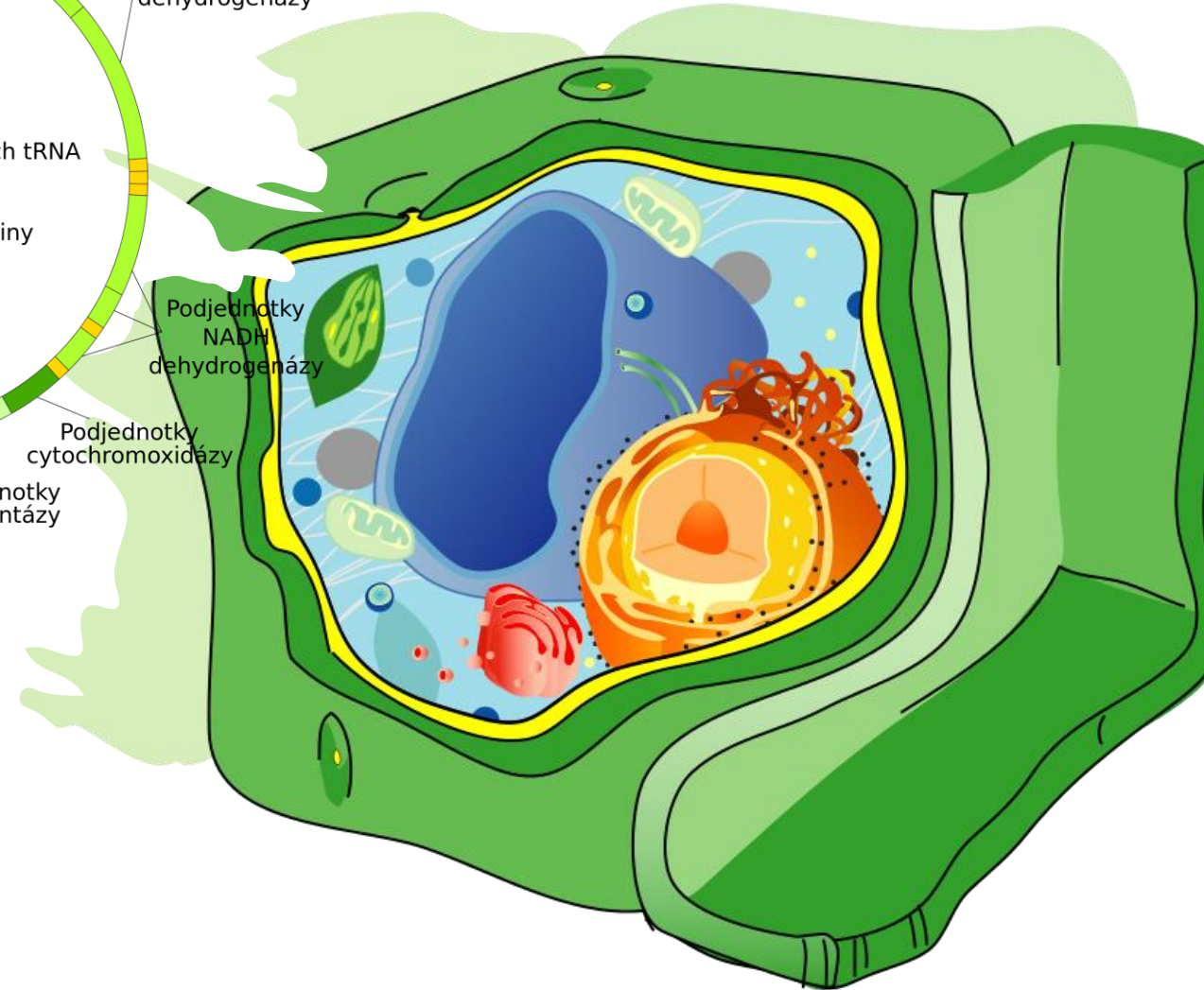
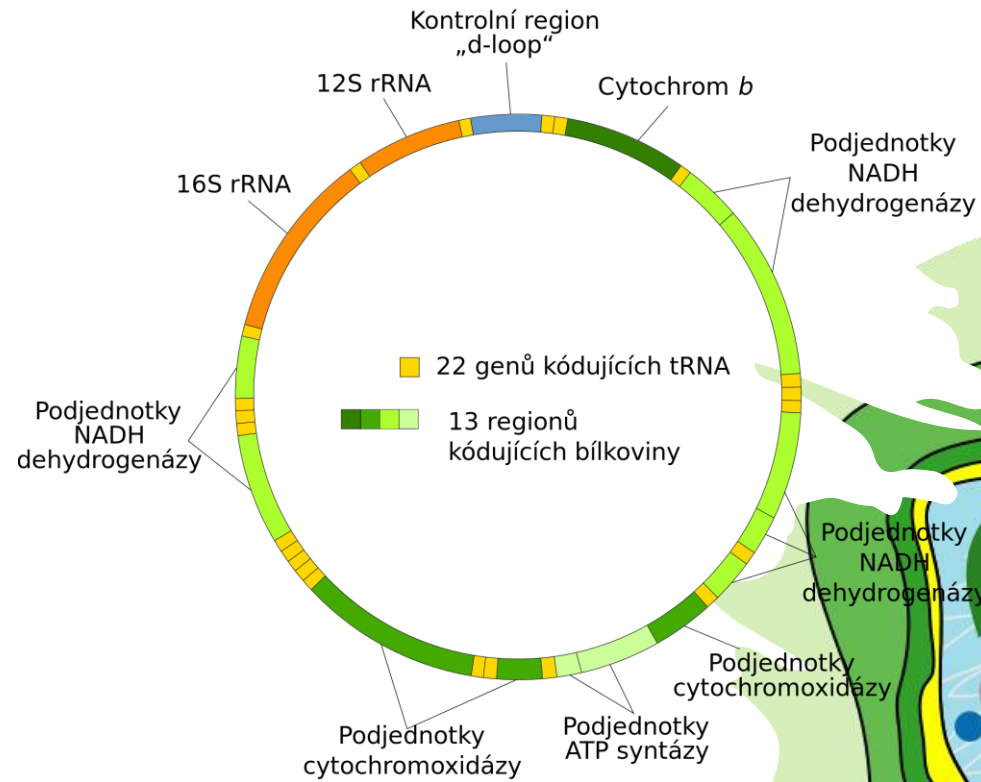

Mimojadrová dedičnost

Mgr. Lucia Brezniaková

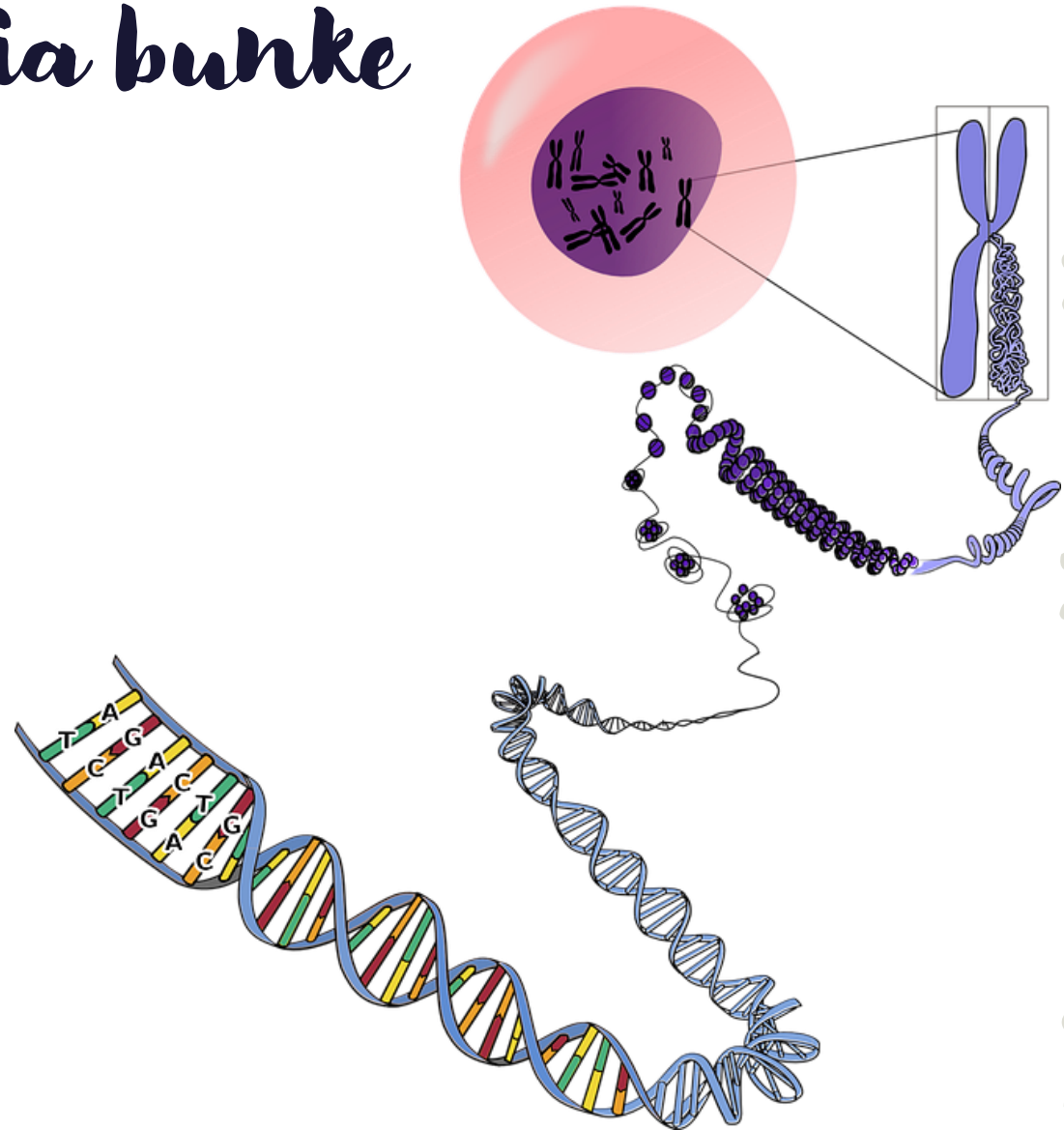
GVPT Martin

Genetická informácia bunke

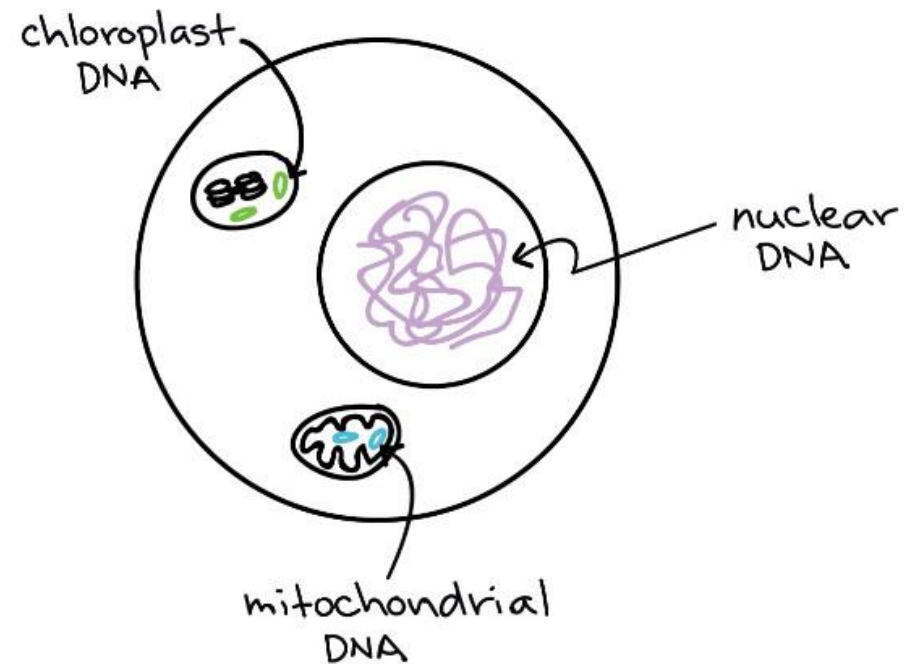
Miesto uloženia:

1. **jadrová**- v pravom jadre
2. **mimojadrová** - v mitochondriách a plastidoch, plazmidoch (prokaryoty)

Mimojadrová dedičnosť

- Pri delení sa náhodne delia do dcérskych buniek (nedisponujú mechanizmom pre presné delenie DNA)
- Výskyt vo viacerých kópiách

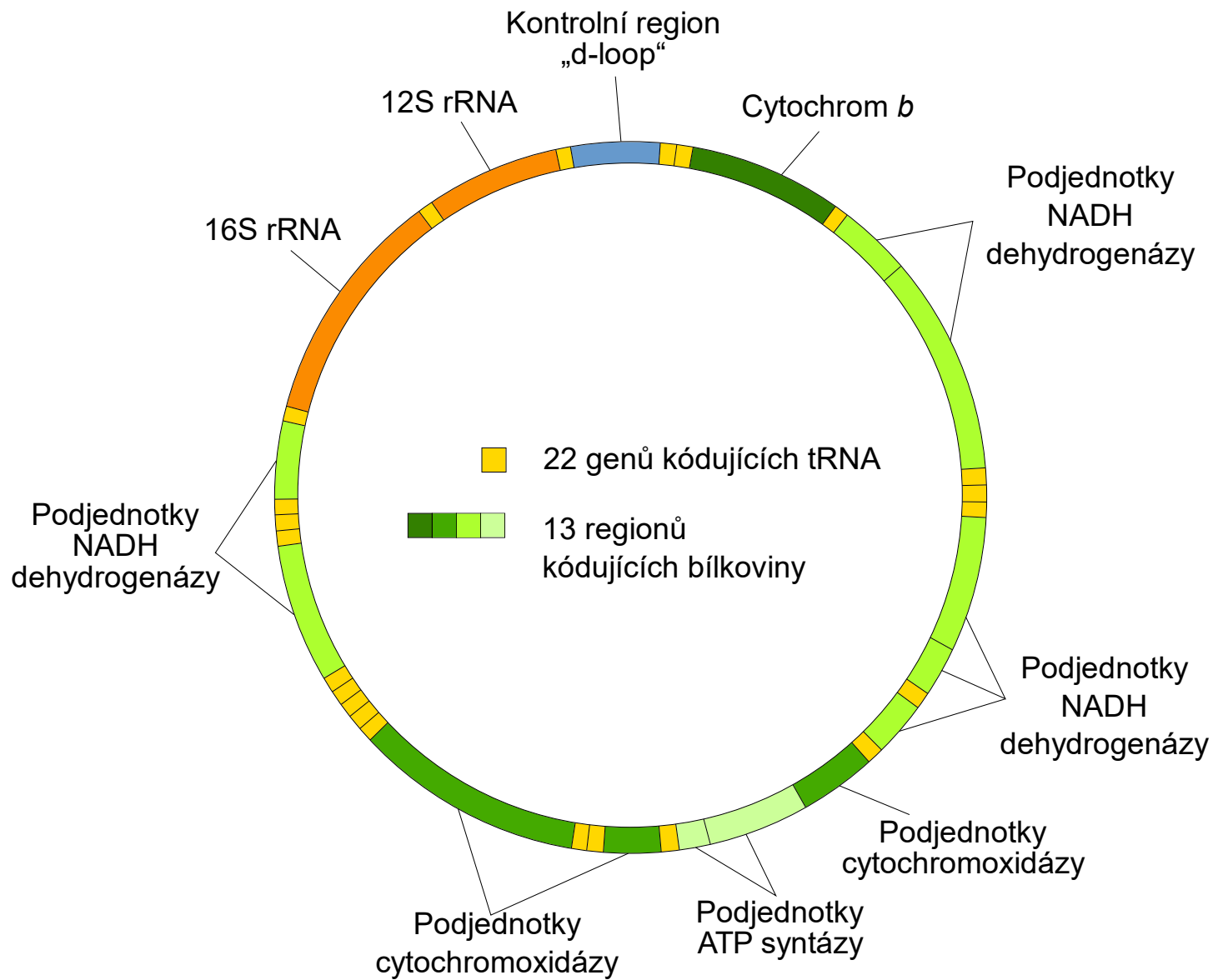

Genóm mitochondrií

- Súbor všetkých génov mitochondrie
- Tvorený kruhovou dvojreťazovou DNA alebo lineárnou DNA
- Niekedy iný preklad kodónov ako v DNA jadrovej

Jadrová DNA	Mitochondriálna DNA
UGA terminačný kodón	UGA-tryptofán
AUA- izoleucín	AUA- metionín
AGA, AGG- arginín	AGA, AGG- terminačné kodóny

Mitochondriální DNA

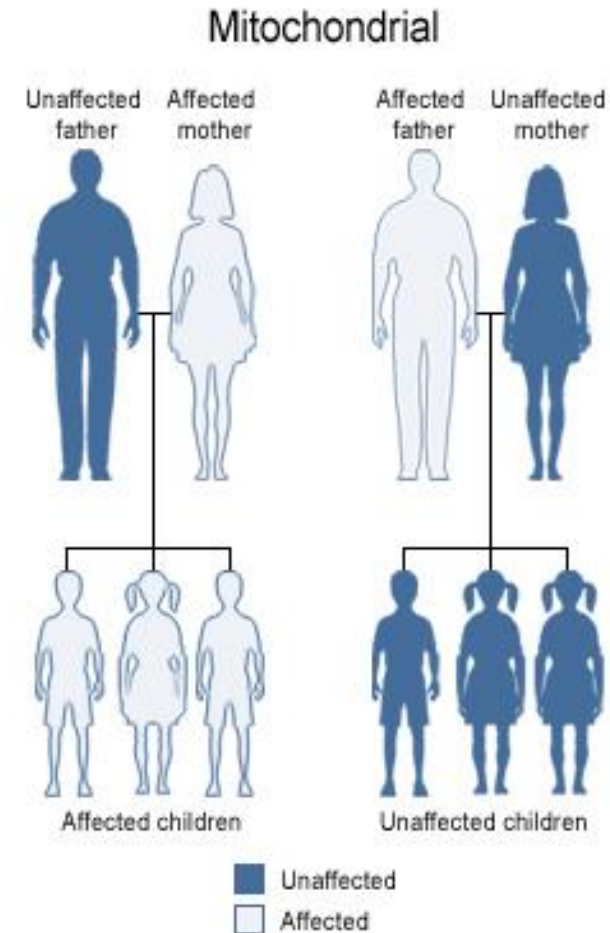

Funkcia mimojadrovej dedičnosti

- Podieľa sa na tvorbe určitých bielkovín (väčšina bielkovín kódovaných v jadrovej DNA)
- Obsahujú gény pre riadenie tvorby mitochondrií a plastidov
- Riadia dôležité procesy v týchto organelách- dýchanie, fotosyntéza
- tvorba enzýmov, chlorofylu

Podstata mimojadrovej dedičnosti

- Neplatia Mendelové zákony-
nemendelistická dedičnosť
- Časté dedenie po materskom rodičovi-
materská dedičnosť (jedinca získava mitochondriálne a chloroplastové gény iba po samičieho rodiča)
- Pri tvorbe samičích buniek dochádza k degradácii mitochondrií a chloroplastov

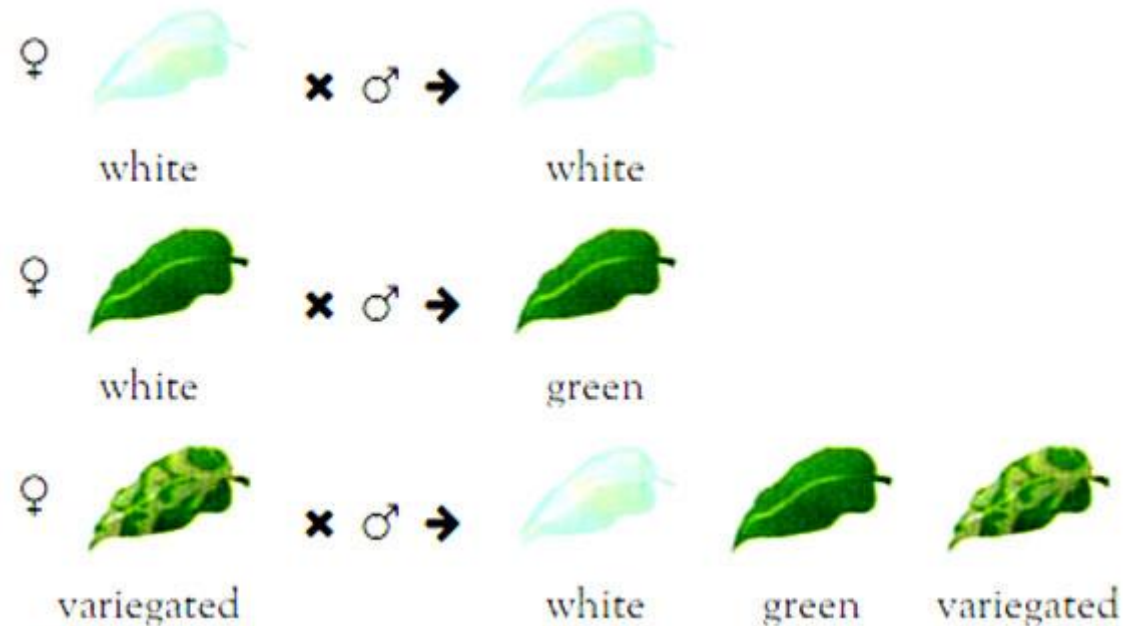
Dedičnosť panašovania

- Tvorba rôznofarebných úsekov, ktoré neobsahujú v plastidoch chlorofyl
- Stratu chlorofylu spôsobená mutáciou génov spôsobujúcich syntézu chlorofylu
- Panašované rastliny menej fotosyntézy, krajšie esteticky pre človeka

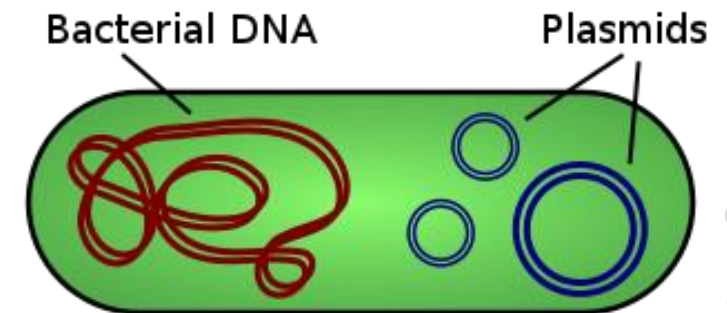
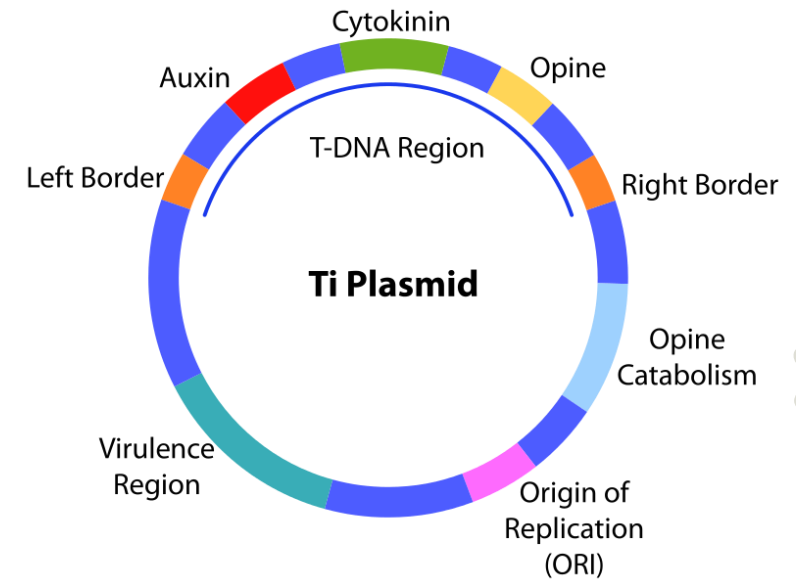
Nocovka jalapovitá

- ak materská rastlina panašovaná a samčia zelená, vyskytnú sa v populácii dcérske rastliny panašované.
- Ak samičia rastlina zelená, samčia panašovaná- v populácii iba zelené rastliny

Plazmidy

- **Kruhové DNA baktérií**
- Obsahujú iba niekoľko génov(alebo 100)
- Replikujú sa samostatne
- Gény usporiadané lineárne
- Obsahujú:
  1. Gény pre rezistenciu proti ATB, ťažkým kovom a iným látkami škodlivým pre baktérie
  2. Gény pre rozklad organických látok
- Konjugačné plazmidy riadia konjugáciu

Význam plazmidovej DNA

1. Lekárstvo

- Rezistencia voči ATB

2. Génové inžinierstvo

- včleňovanie a vyčleňovanie génov plazmidov do iných plazmidov-
manipulácia s plazmidmi

zdroje

- <https://biopedia.sk/genetika/mimojadrova-dedicnost>
- <https://www.kamzakrasou.sk/lifestyle/domacnost/izbove-rastliny-s-panasovanymi-listami-co-sposobuje-ich-jedinecnost/23873>
- https://sk.wikipedia.org/wiki/Mitochondri%C3%A1na_DNA
- https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_sequenced_plastomes
- <https://biopedia.sk/genetika/mimojadrova-dedicnost>
- <https://quizlet.com/276413395/mastery-quiz-photosynthesis-diagram/>
- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Plant_cell_structure_no_text-2.svg